

Діло

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 16, II. пов. Кант. нощт. шани. 26.726. Адреса тел.: „Діло—Львів“. Число телефону 565. Рукописи редакція не бере.	ПЕРЕДПЛАТА в Австро-Угорщині: місячно . . . . . 5— К. чвертьрічно . . . . . 15— „ піврічно . . . . . 28— „ цілорічно . . . . . 56— „ у Львові (без доставки): місячно . . . . . 4— К. чвертьрічно . . . . . 12— „ піврічно . . . . . 22— „ цілорічно . . . . . 44— „ в Німеччині: піврічно . . . . . 28— М. цілорічно . . . . . 56— „ За зміну адреси платять ся 50 с.	Ціна оголошень: Рядок петитивної, двошпальцевої або його жарту 50 с. в надписаній 1 К. в одностовпч. 1'50, в редакційній часті перш або по накладці 2 К. Неподвійні 2 К. Слова товстія друком подвійні. Оголошення на суботу і неділю подвійні. Постійні оголошення за особливим укладом. . . . . Факс примірник коштує у Львові 16 с. на провінції 20 с.
--	--	--

Видав: Видавничий Загін „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Панейко.

Польські погрози.

Львів, 8. липня 1918.

Поляки знов грозять Австрії західною коаліцією. Сим разом грозять нею на випадок поділу Галичини таї сотворення українського державного краю, а речниками цих інтересних погроз виступають сим разом відомі „підпори престолу і монархії“ — краківські консерватисти. Їх орган „Час“, котрий від кількох днів уподобав собі випускати в світ зутки про пражі над проектом поділу Галичини, які буди-то ведуть ся на приказ д-ра Зайдлера в міністерстві внутрішніх справ у Відні, — „Час“ рішив ся в своїм числі з 5. с. м. на політично дуже, екажіно, пікантну статю п. в. „Найновіший союзник коаліції“. Статю сего треба буде собі згадати.

„Союзником коаліції“ є — на погляд органу ультра-львівської, архи-австрійської й строго-династичної польської партії — д-р Зайдлер таї кожний инший австрійський політик, як високо він і не був би поставлений, коли він не хоче згодити ся на дальше панованє Поляків над українською Східною Галичиною і

віддачі української Східної Галичини на політичне й національне сконсумованє Полякам. Всякого, хто про таку „брутальність“ супроти Поляків думає, клеймлять „Час“ і ті, котрі стаять за ним, „союзниками коаліції“. Иншими словами: краківські польські архи-австрійці грозять Австрії, що й вони підуть слідами визначного члена кола польського п. Заморського і будуть працювати — цитуємо дослівно: „над зреалізуванєм постанов конгресу в Римі...“

Конгресу в Римі! До сього марешті договорилась партія пп. Бобжинського і Коритовського! Маски поводи спадають, а в сліди п. Заморського вступити — грозять ті панове, котрі до нещастя ще грали иншу ролю. Одначе забувають польські політики, або вдяють їм себе, буди то забувають, — що грозити Австрії коаліцією можна як все инше, тільки не за вдійсненє національно-територіяльної автономії й самоуправи українського народу. Нехай підуть також сепартиїники пп. Бобжинських слідами пп. Заморських: їм се нічого не поможє. Бо якраз західна коаліція многократно, в останні устами Вільсона, зобов'язала ся перевести в Европі той принцип у відносинах між народами пануючими і народами гнобленими, який лежить в основі постанови берестейського договору про визволенє української часті Галичини і її подавляючої української більшости в під панованя чужинської меншости, з-під панованя польської бюрократії, польських дідачів і польсько-жидівського капіталу.

Значить: даремні ваші погрози. І нікого вони не влізуть у політичне слабе-характерна Відні не напояхляють. Навпаки — навіть у Відні знають, що якби міредатні відемські круги шкешті справді рішили ся зробити в Східній Галичині порядок з анатронізмам польського самодержавя над українською людністю і земляєю, то вони вибавля би сам чинив з рук коаліції одну з найостріїших абруй проти Австрії.

Чи австрійські керівничі справді на таке рішили ся, чи вони на се вже тепер рішили ся —

се инше питанє, і ми тут не живемо що-до сього в рожевім оптимізімі, але що на галицькій землі український нарід мусить бути визволений з-під польського верховодства — що-до сього нема найменшого сумнію і який-би й не був

оконечний вислід війни, то в сій точці він певне не потвердить диких польських претенсій до української Східної Галичини.

Польські погрози коаліцією — пусті погрози.

Урядове запереченє київської кризи.

Київ, 3. липня (власна телеграма). Українська Телеграфічна Агенція доносить, що всі зутки про блявкву зміну прави-

тельства, які ходять по Києві, є зовсім безосновні.

Польща і Україна.

(УТА) Київ, 2. липня 1918.

Голова української мирної делегації Шелухін звернув ся до совітської делегації в листом слідуячого змісту: До української мирної делегації надійшли заяви від холмсько-української колонії в Казані.

1) Що всі холмські державні установи евакуовані під час війни до Казані, котрих нараховує ся сорок два, по вимаганням Поляків передають ся в польський комісаріят.

2) Що майно і кредити цих установ ревінують ся совітською владою. „Звертаючи на це увагу російської мирної делегації, українська мирна делегація має честь прохати розпочати клопотання перед урядом російської республіки, щоби всі холмські державні установи не передавались до польського комісаріату, бо вони належать українській державі і що би майно і кредити цих установ були визволені від ревізії.“

ХВЕДІР ВОВК.

КИЇВ, 2. липня (УДТА). З Гомеля одержана телеграма, що там помер в подорожі в Петрограді на Україну відомий етнограф професор Хведір Вовк.

Похійний був сучасником Драгоманова і лічив ся членом другої української громади Наукового Товариства імені Шевченка і в багатьох инших українських організаціях.

Проф. Вовк був також фундатором і доглядачем етнографічного музею Олександра III.

Проф. Вовк являється ся автором численних видатних наукових праць — переважно по етнографії, надрукованих на французькій мові за кордоном.

З Хведором Вовком помер видатний муж український й дуже талановитий вчений.

Похійний був близьким другом великого діяча громадського на Україні М. П. Драгоманова. Член старої української громади Хв. Вовк мусів емігрувати за кордон й оселити ся в Парижі. Там похійний брав участь в житю укр. емігрантів й бідувала, даючи приватні лекції. Пробываючи за кордоном Вовк був співробітником різних спеціальних видань етнографічних та антропологічних, як отє Meluziac й др. Коли захлалась Вільна Російська Школа, Вовк став читати в ній лекції.

Після 1905 р., як почала ся революція російська, проф. Вовк повернув ся до бувшої Росії й зробивсь доцентом Петербурського університету, де викладав етнографію й антропологию. Він же завів й чудно обставив етнографічний відділ музею Олександра III, де з надзвичайною повнотою представлено український відділ. Далі Вовк на протязі кількох років голувував Петерб. Антроп. Товариством й т. д.

Пров. Вовк дав багато наукових праць й зі смертю його укр. наука понесла велику втрагу.

До справ укр. Академії Наук.

(УДТА) Київ, 2. липня 1918.

Українське Наукове Товариство делегувало комісію для розробленя законопроекту української академії наук по одному представникові від Фільельогічної, філософської, природничої і історичної секції. Товариство придбало в свою власність друкарню, де будуть друкувати ся власні виданя.

Українська армія.

(УДТА) Київ, 1. липня 1918.

Комісія по виробленню статуту заклик у Українську армію працювала під головуванням голови генерального штабу генерала Савельєва закінчила свою роботу. Вирішено, що в першу чергу будуть покликати ся особи з 1920 року. Перший поклик відбудеть ся не пізніше в листопаді 1918 року. Льготи будуть обмежені для учнів середніх і низчих шкіль. Всі статі закона військової повинности російського уряду перероблені, а де які скасовані. Крім 20 років будуть закликані особи не пройшовши військового муштру в Росії і тепер мешкаючі на Україні.

В число цих осіб увійдуть також штатські і військового полоненні затримані в Австрії, Германії, Болгарії і Туреччині, котрі повертають ся зараз до України. Не притягають ся до призыву особи увільнені Російськими військовими присутствіями по фізичних хибам. З приводу закінчення розробленя закону про підданство вирішено осіб, котрі належать до Росії, не признавати і емігрувати їх тільки в деяких яравах; команда буде складати ся із бувших російських офіцерів, котрі мають зв'язок з Україною.

Як убито гр. Мірбаха.

Львів 8. липня 1918.

До бюро Вольфа доносять про убитє гр. Мірбаха отсі подробиці:

Дня 6. липня агелесило ся в бюрі німецького посла гр. Мірбаха два мужчини, які просили про аудієнцію у посла, заявляючи, що вони є членами комісії для побереюваня противо-революції. Допущені до гр. Мірбаха почали оба незнакомі розкачувати йому про справу процесу гр. Роберта Мірбаха, угерського офіцра, далекого кривного посла, якого він особисто навіть не знав. При розмові були при-

сутні: деташіний радник Ріслер і лейтенант Мілхер. По кількох хвилях розмови незнакомі військові револвери та віддали стріли до гр. Мірбах, Ріслера і Міллера а опісля зискочили через вікно гартерської кімнати, кинувши до неї одночасно два ручні гранати. Гр. Мірбах, тяжко ранений, помер і крім него ніхто більше з членів посольства не був ранений. Убийники втікли самоходом, який ждав на них. Зараз після атентату народні комісарі Чічерін і Карахан, а опісля Ленін і Свердлов вложили в німецьким посольстві заяву свого спочування.

На основі дослідів стверджено, що оба убійники сформувалися в будинку, ванятим соціальними революціонерами, прихильниками антанту і боренієм кулеметами. Будинок сейчас охоронено війском. Се певне, що атентат яв бути згадом до державного замаху проти большевків, організованого соціалістами революціонерами, які вже признали ся до того, що вони приготували атентат. На чолі протиревольюційної організації стоїть Савінков, бувший міністер війни в кабінеті Керенського, який розвивав свою діяльність в порозуміню з антантом. Перед кількома тижнями вже уявлено чимало членів той організації, та се її зовсім не ослабило.

З останніх відомостей, які урядовою дорогою приходять в Москву, дізнаємо ся, що там розгорілись бої між большевиками і сріжниками протиревольюції. Здасть ся, що до теперішні успіхи за большевиками, та бої ще тривають даліше.

Закон про українське підданство.

Київ, 2. липня 1918.

На днях в Раді міністрів буде розглядати ся законопроект про підданство. Згідно новому законопроекту старий, виданий Центральною Радою, касуєть ся, а всі особи, ще живуть зараз на території України, до видання цього закона обявляють ся підданими української держави. Особи, що не бажать прийняти українське підданство, повинні на протязі місяця подати згаву і негайно витребувати національного документу від уряду той держави, до якої вони хотять належати. До одержання документу такі особи повинні взяти від місцевого старости дозвіл на право перебування в Україні. Розроблюєть ся текст присяги на підданство.

Церковний собор в Києві.

(УТА) Київ 5. липня 1918.

На пленарній засіданню собора 5. липня оголошено писмо міністра віросповідань проф. Зінківського, що гетьман 6. липня заголосить в соборі і звернеть ся до членів з промовою. Даліше оголошено заяву 100 членів української групи собора, в котрій Українці обявляють інших членів собору, що вони прихильють ся до російської орієнтації і ведуть русификаторську тактику, шкідну для українського народу. Наслідком цього сїть ся всрєжнєча в церковнім житю і приготувать ся почва під пропаганду чужої віри, що сильно ширить ся на Поділю. Автори заяви зазначають, що вони безсилні бороти ся

з політикою своїх противників і складають з себе всю відповідальність за постанови собору і в голосованню вони не візьмуть участі. Вислухавши заяву, собор на внесенє архієп. Фимена постановив висловити догату членам, що підписали сю обиджаючу заяву і сам факт інтерв'ю записати в протокол.

Заява Мілюкова.

Київ, 2. липня 1918.

В бесіді з видними громадськими діячами Мілюков заявив, що він нині є горячим прихильником зміни орієнтації кадетів в бік середніх держав. Мілюков заявив також, що для врятовання Росії необхідно відновити монархію і що зараз він підтримує ідею монархізму. Мілюков вондував в Київ ґрунт що-до прийняття його німецьким послом бароном Мумсом.

Холмщина.

(УТА) Київ 5. липня 1918.

До міністерства народного здоров'я прийшли вісти про положенє населення окупованих частин Холмщини і Волиня. Стан апровазації в містах критичний через доріжню і недостачу продуктів. Ціни дуже піднесли ся. Положенє сільського населення рівнож важке. В наслідок голоду і недостачі ліків смертність незвичайна, особливо між дітьми. Велика часть піль не засіяна, села знищені, деякі зовсім порожні. Береґе має всього 70 домів цілх на 60.000 мешканців. В бобринській повіті положенє ліпше, поля засіяні, можна дістати усього, заробітків нема.

„Одва, неділима“ і Українці.

Розмова з А. Саліковським.

Як відомо, в Києві появились російські кадети, Мілюков, Вінапер, Набоков і ин. Появу їх на Україні вьжуть зі змаганем до обновленя „одної, неділимої“ Росії, котрої ідея все ще не уступає російським партіям. На Україні сї бажаня стрічають ся з загальним невдоволенєм, навіть з кпинями. Належну відправу тим централістичним замислам дав „Одеський Мысли“ відомий публіцист Ал. Саліковський, — його статя се відповідь на вкєту, яку уладила котрась московська газета в Києві.

— Я є членом української партії соціалістів федералістів, партії далеко не крайної, котра в області політичних ідеалів стояла на почві федеративного устрою всеросійської републики. В теперішню хвилину ідея предства вляєть ся нам вповні невірна і ми члени партії соц.фед. стали переконаними самостійниками. Наперед треба переїти процес будованя власної державности, аж пізнійше окремі часті розпавшої ся Росії моглиб угворити реальний, не хвилевий федеративний союз. Наш ідеал федерація народів і держав, якою дорєгаю ми підемо до цього ідеалу, а Великоросією, чи без неї, се річ другорядна. Скажу більше: ми думаємо, що союз в Великоросією для нас тепер

був би й не дуже корисний. Революція отворила нам очи на російську демократію — ми признали, що всі гарні слова про „самоозначенє народів — аж до відділення“ се була фраза без змісту, — на сей гачок ми вже не дамо ся вловити. Ми де останньої можливости будемо боронити нашої незалежности і передовсім від Великоросії, що тепер є особливо небезпечним ворогом для ідеалів федерації.

Як один приклад сеї ворожнечі Росії до самостійности України треба вважати розв'язку питання автокефалії чи хоч би автономії української церкви: російський патріярх іменував митрополитом одного з найбільш ярких чорносотенців і українофобів. Російську демократію се очевидно інтересує небагато, а тимчасом се є державне питанє, що мати ме незвичайні наслідки. Церква, що тепер має незвичайне значінє в житю народа, готовить ся стати діяльним агентом протукраїнської, русифікаційної політики. Великоруська церква наслідкує в тім методи великоруської демократії, і результати будуть ті самі: скріпленє центральних сил, змаганє до відділення в сїм випадку від православія і наклін до унії, котру ісповідують галицькі Українці.

Троцький мобілізує в Москві.

МОСКВА, 7. липня (Аг.). Рада народних комісарів врядила мобілізацію робітників уроджених в роках 1896 і 1897 в Москві і постійно або переходово тям замешкалих. Розпорядком міністра війни Троцького підвисшено жодд нежонатим членам червоної армії на 150, а жонатим на 250 рублів місячно. Се вряженє було наслідком зобов'язань і поважної праці, які впали в останнім часах на жовнірів з приводу боїв на внутрішнім і зовнішнім фронті.

Мирові переговори в Великоросією.

Від власного кореспондента.

Київ, 5. липня 1918.

Прийї мирової конференції значно прямивають ся. Два останні тайні засіданя політичної комісії і два обговореня питаня про границі, мали дуже бурливий характер. Довега засіданє не дало поки що результатів. Положенє уявляють поважним. Свєтська делегація даліше домагаєть ся признаня етнєграфічних засад і у спірних питаннях пропонує устроєме референдум. Українські делегати доказували, що конечно є числити ся з принципом державних необхідностей.

Бонар Льов про Німців

„Мир можна вєлгнути тільки через півдну“.

ЛОНДОН, 6. липня. (Райтер—Тіб.) Бонар Льов заявив в своїй бесіді, виголошеній на бєкеті, виданім з нагоди союзної гєшождарської конференції: Тепєр бачить ся в Німцях надлюдий. Німецькі жовніри показали велику відвагу. Колиб вони борєли ся за іншу справу, тоді викликалиб вони подив місто відрази. Ко-

Межою Берестейського договору.

III. Четвертою граничною місцевостю, згадансю в договорі є споконвіка українська осєля звєсна давнійше під назвою Щєкорєта, а відтак в початок XV. в. переїменована на Красностав. За послєдня гєзва пішла від того, що єрєоль Владислав Ягайло укріпив тутешній замок гєздами і фєсєами, а щєби схорєнити їх від недостачі води навколєб гєна спєла в ріці Вєпрі, велєлє викопати величезний стар, як загосєлєнє вєбринк. Красний сєй став дав назву нєгому місту, що привєсьєм в 1394 р. одержало гємєсть українського права німецькєм разєм зі сєтєкою франкєрських лєдєв, торгєми і єрєрєрами. Вже тоді істєувала тут і давєга церкєва, а сєпієлє і костєл, єрєм яким в 1490 р. вєсєновєли єпископський престол, перенєсєний тут в Грєбєшєвє, току що Красностав вєлєжав до вєнатїшних і гарно забудованих гєродєв. Мєшєванці вєнимєли ся їукодієм, а бєльшє до гєди зєбрєли в єдлат за сєлє, складєну в місті від 1518 р.

В 1550 р. вєздєуть ся вєжє українська шкода при церковнім братстві, що на лєдє инших одержувало і шкєнєлє для старинєв та вєдуєжє. В рєчє тім вєвєнєла українська гєромада своєю церковною вєдєлєсть на иншу корєлєвськєу. В 1542 р. повєдєлє Житємонь Август на вємєрєванє нєвєлє церкєви св. Трєйцєи нєдалєкє замєку над рієсю Вєпрєм. Нєва будєвля ставєла сєрєо, аєє нині зєльєнє зєвєнєла лєшили ся по мєй, а мєсєє її зєвєнєла нєва церкєва.

Красновєстав пєгорєв колє 1524 р., а відтак

в 1878 р. Мєшєвє зєвєнимєють ся ремєслєм: гарбарєнє, фєбрікєна вєдєлє і сєвєч, дрєбним премєслєм і торгєвєлю. Від гарньєв рєб в тутєшєм ставіє пішєв гєрєб мєста в вєдї двєх над сєбєю рєб, зєєрєсних гєловєми в прєтивні стєрєони.

Зєвєсім нєзєвємітєкою вєнїї єсєлєю є Пугачєв, давнійше мєсто, єсєновєне на частині сєла Лучкєй в 1527 р. Від давня нєлєжєлє вєво до Бєнєдєктинєв, які пєбуєувєвали тут сєвєй костєл і нємєгєлєли ся рєднєсти мєстєчкє, що єднєкєжє нє пєвелє ся вєколє.

Українськєю єсєлєю єув зє давня Рєдєнє, єсєновєний як гєрєд на мєсєи стариннєгє сєла Бєлє в 1468 р. Єдно його пєрєдємєтє нєзвєвало ся Кєвєїрєнєю, від чєго і сємє мєсто чєсто так нєзвєвали. Нині стєють тут церкєва, муровєний костєл, бєжєнєвє та вєлєчєвий замєк Пєтєцьких. Зрєштєсю мєсто нєчим нєзєвємітє.

Шєсть вєчєслєних мєсєвєстєй лєжєть в т. єрє. Гєлєвєнєй, сєбє-тє землі гєлєвєнєй в Пєльшєю. Дєлєшє на рєднєчє вєчєрєкє берєстєйський дєговєр мєжє, якє бєжєть вєжє тєрєиторєю Пєдлєшє, зєвєлє нєзвєлєтє так від того, що прєстєгєсть ся від Лєхєви. Назєва ся пєхєдєить від Уєрєдєнєв, а прєвєнєє її Пєдєлєки, хєтєж Пєдлєшє нєкєлє нє нєлєжєлє до Пєльшєї, а лєшє до Литєв. Пєльшєй єлємєнтє євє сєй тєрєиторїї від вєкєв української землі прєйшєлє тут в Мєвєрєє, а зєвєбєльшє-єго стєвєсєть дрєбнє шєлєтє в зє стєлєках.

Гєловєним мєстєм Пєдлєшє є Мєжєрєчє, стариннєв дєжє осєлє, що вєскєрє пєпєлєла в пєльшєкі рєки. Гєрєдєм зєстєла вєжє в XV в. і до вєнїї вєдєрєжала дєсєтє гарньєй вєд, з тєкож колєшнє торгєвєльнє звєчєнє. Нєсєлєнє єго нє

рєвєжєю жидєвськє, увєрєлєє торгєвєлю, дрєбнєй прємєслє і хлєборєбствє. В мєсті є нині двє пєрєвєні, хєстєл, жидєвський шєнтєлє, шєкєли, пєрєвєний мєлєн, фєбрікєна мєдєнєних вєрєбєв і гарбарєнє. З двєх церкєв пєрєшє зєсєновєна булє в 1564 р. Ієвєном і Сєфєїєю Дєнєлєвєчєми. Нинішнєу в 1784 р. Фундуєувє єм. Август Чєртєрїєвський. Пєрєчєлєнє церкєва бєз єрєкєїє мєлє лєшє прєвєдєлє в 1583 р., нєдєлєний єм. Стєфєїєном Збєрєвськийєм.

Мєжєрєчє як торгєвєльнєє єсєрєдєк єлєго Пєдлєшє рєзвєвєлєє сє сєкєрє, а нєбєльшє мєжє 1820 а 1860 р. Огєвє в 1875 р. зєвєнєшє мєлєє сєтєку дємєв. В 18є1 р. чєслєнє мєжєрєчєкє пєрєрєчє 6565 унїєтєв, а лєшє 4188 кєтєлєвєкє. Дєкєнєт єбнємєв 14 грєцькє кєтєлєвєцьких пєрєрєчєв.

Нєдалєкє від Мєжєрєчє лєжєть дрєугє вєдлєшєськє осєлє Сєрнєкє нєд рєкєю Сєрнєкє. Булє сє вєсє і нині є нєжєднєє мєстєчкє нєчим нєзєвємітє, зєсєлєнє рєвєжєю жидєми.

Торгєвєльнєм і портовим мєстєм єув Мєлєнєкє нєд Бугєм, нєвєнєний з сєгоїє пєчєтєкє, аєє вєскєрє вєстєпєлєючєй в ієсторїї українськє лєтєвєських зєвєсєнє. Замєк тутєшєний рєзєрєнєє єув тєтєрєвським хєнєм Бєтєнєм, а вєдєтєкє вєдбєудовєний лєтєвєським кнєзєм Єрєдєнєлєм. Дєвєтє вєкє лєшє сє Мєлєнєкє при Литєві, що нєдєлєлє єго нєчєським прєвом прєвєлєсєм в 1440 р. в Дрєговєлєй пєдлєсєнєм. Пєнєлєшєє вєлєчєнє гєрєдє Кєлємєрє єтєйлєнєчєкє до Пєльшєї. В швєдєських вєвєнєх євє тєрєпєлє Мєлєнєкє нєзвєчєлєно так, що тєрєбє бєрєє єго в 1678 р. нєновє пєсєлєтє. Нині є тут двє церкєви і бєжєнєвє.

(Єсєкєє будє). В. П.

НОВИНКИ.

Львів, 8. липня 1918.

доби тодісь мала писати ся військова історія війни, тоді правдоподібно виявлять ся, що німецькі полководці зробили більше похибок, чим полководці союзників. На невійськовій області не зробив ще ніякий наряд тільки похибок, що Німеччина.

Бомар Львів вказав в зв'язку з сим на напад на Бельгію і на необмежену війну підводними човнами, відтак сказав ще: Не вірю, що Німці можуть так скоро і вигідно досягнути в Росії сподівані користи. Німці дивлять ся на воєнну карту, а погляд на світову карту є важливіший. Що станеть ся в Німеччині, коли її виключать ся від господарського життя світа? Я не маю надії на скорий мир; ми усі ненавидимо війну і бажимо миру, але мир можна досягнути тільки через побіду.

Парламентарне положене поправилось?

Львів, 8. липня 1918.

Опозиційні партії Палати долів доси не р'шили нічого певного в справі своєї тактики відчас найближчої парламентарної сесії. Польські коло мимомойої погрози про свою неуступчивість адже ся увійде в переговори з німецьким націснелним союзом про узвалане бюджетової пресвісії і воєнної псацьки. На днях голова німецького національного союзу проф. Вельднер писав листом, заявляючи готовність союзу до переговорів з Польським та основні супречення в листі умор. Польське коло відповіло, що воно приймає предложение проф. Вельднера і переговори вже почали ся. Німці в першій мірі домагають ся, щоб Польські не обставали далше три жадані демісії д-ра Зайдлера.

Се певне що кабінет д-ра Зайдлера стане перед парламентом, який збере ся 16. с. м. певне також, що за правительством стягати муля Німці і Українці. В парламентарних групах сподіють ся користного вислуду переговорів німецького союзу з польським колом. Чези і південні Слатяни, адже ся, понехали намір різної опозиційної тактики. Тому є деяка надія на успішність найближчої сесії парламенту.

В Італії і Альбанії.

Агостро-угорські війська уступили з дельти Ріви.

ВІДЕНЬ, 6. липня (Ткб) Урядово.

При устю Піяни вели ся також вчера бої. На північній круті танксового становища вдало ся ворогові виперти нас в напрямі головного русла.

На гірській фронті в генецкій області обмежала ся вчера обспільна діяльність до гарматного огня. Сьогодні рано визнали Італійці знов нагальні випадки, які вксюди відбито.

ВІДЕНЬ, 7. липня (Ткб) Урядово:

Тому, що дельти Піяни не могли ми вдержати без великих жертв, відступили наші війська, які там загасили ся, на становища та гроби в долині Серези голоюстю русла. Се пересунене відбуло ся в ночи з 5. на 6. липня. Неприятель дійшов вчера в полудне аж до ріки.

На схід від Монте Пертіка відбив хоробрій 79 полк піхоти сильні італійські наступи в кривавих рукопашних боях.

В Альбанії між Деволі і Осум наступали Французи і Італійці на наші гірські становища. При тій нагоді вдало ся неприятелю вибороти на двох місцях успіхи, які їм одначе гідерто в протинаступі.

З західного босвіща.

БЕРЛІН, 6. липня (Вольф). Урядово:

Група кн. Рупрехта: Многі пробні наступи неприятеля на захід від Langemarck не вдали ся. В області на південь від Соми протягом дня скріплена діяльність артилерії. Під вечір віджила вона також на прочих частях фронту.

Група кн. вост. престолу: Між Ескою і Марнією і на південній захід від Ремс часами скріплена боева діяльність. Сильніші випадки неприятеля у відтинку Сігнон відбито. Стежні бої в Шампанії.

БЕРЛІН, 7. липня (Вольф). Урядово:

На босвіщ між Ізером і Марнією часами відживає боева діяльність.

На захід від Chateau Thierry наступали знов з більшими силами Французи і Американці мимо їх військовозасяг не оводжеть. Сі наступи не вдали ся. Завзяті бої з близько тригоди аж до нощі. Втрати неприятеля є по військовим донесенням знов тяжкі.

В горішних Вогзах відперто ворожі випадки на Hilsenfürst.

— „Наше Життя“. Під тим загсловком почав виходити в Маріуполі над Азовським морем денник в мовах українській і російській як орган самоуправ земської і городської; підписує редактор П. І. Лещенко, місячна пренумерата 5 рублів.

— Що мене значить? Нам пишуть з Корля: Від 3. с. м. урядом в Ковлі польська комісія для справ „біженських“. В тут також укр. комісія, але без жадних компетенцій. Мсже би укр. компетентні чинники заняли ся сею справою, а головне звернули увагу на діяльність цієї польської комісії.

— Як виглядає відбудова Бучаччини, сею українського псвіту, що переніс на своїх плечах всі воєнні злиди—про се пишуть нам сссьо: Експозитур відбудови у Бучачи навіть не думає про відбудову спелених сіл; аголошеня сталеких будинків замовчує, гапитує тільки про стан теренів в псвіті. Ц. к. староство не давало і не дає потрібним ніякої матеріальної матеріальної підмоги; але за те рекарус хліб, а навіть яйці, а голодному населеню кидас відчуженого тремки цукру і воєнної кази; забрало весною цього року останню кузуруду, озме (!) жито і пшеницю, моголя, під тесняні засіви, а насія цілком не дає; учителя Польки у волі ревізіційних старостинських комісарів при виступній жандармів і псмоми жадних таксаторів забрили селянам без углязання їх домашніх потреб останню кузуруду, а тепер безжадно моти лимас і заті дрібні, солодні діти і йде аж під границю за злібом і вертев з нічим. Зголосення військових причинків від початку війни не полагожені або відмовлені, мсвая: „unzumare nie zgrazone“; мссті грсмади від червня 1916 р. до тепер не псбирають військових причинків; закон з 27. липня 1917 у справі підвизки військових причинків належить до „ласки“ повітов. Комісії причинкової. Що (назусігам належав ся дво-місячний причинск, а від дня повертоту до кінця марта с. р. сею жасуть п. к. староство те знає.

— З ський.

— Важне для Зсєрї шри! В день св. Петра і Павла, 12. липня 1918, відбудеть ся в Псморях псвітське вче гсссдарське о годні 2 з полудня. Нашу душову і світську інтелігенцію просить ся засосітати грсмади до якнайкрасеннішої участі. Псвіт наш один з найбільше знишений! Голод іже гачне загладати! В днях 15, 16 і 17 липня 1917 уладжус зуштя філія „Сільсько Господаря“ триденний курс воєнної адміністрації і відбудети в Псморях.

— Реформа висших шкіль в Росії. Бсльшезки прийшли до переказаня, що не вломлять висших шкіль до своїх ідей і ршши прямо висшати дсспершній устрій університетів і висших висших шкіль. Гссветить ся грсскт реформ висшої шкіль на двох основних: 1) Висші шкіль ггазодеть ся під керскю іа грсскерськвих гссдєій, а висших органів, в складі котрих мають бути принягемше в колсвній грссктванній профссіональній ссюзів і заггалі робітничої класи. 2) Визладати в університетах і висших висших шкіль має грсско хто гсбудь, не тільки клди в профссорськх цссскс. 3) Вступати до висших шкіль мсжуть всі без якого небудь сссжсськсп іспитави.

— З Бурштинщини пишуть: В псвєтню 12. н. ст. липня с. р. о годні 2. го полудня відбудеть ся в Бурштині в саді Читальні нарада в справі господарської відбудови, га потрібні посол д-р Кссть Левшійкй представить звіт пссслєськєй. Псссуть ся о члєднєу участі. — Організація.

„Сільський Господар“

В рєвах війни.

(Далі.)

II. Діяльність адміністраційно-організаційної.

З днем 1. червня 1914 р. ссблєли урядовачне прєзидєнт і Гсссвєра Рада Товариства виссрані га відбугшєх ся в сїм дни заггалних зссгєх. В гссслєдєх пссссєссє прєзидєнта прссссєссєра Рєсєва Залогєтськє до Віднє до міністерства публєчєх робіт, відбули ся в дни 13. липня 1914 р. в шїм гїборєу нєсєтє прєзидєнта, галлєгичєній заггалній зссборї, га нєстрєх прєзидєнтєм гїборєа члєна Відлєу вєрєксєтє раднїка Івана Кивєлюка.

В часї діяльгссєстї Товариства у Віднє півтам прєвїд прссєзидєнт д-р Егєн Олєснїцькїй, а прєзидєнт рєди Іган Кивєлєк гзасту-

пав Товариство перед крєсєвими властєми в Віднє, а опісля в Краковї, так що до його пєвєротєу до Львова, справляв у Львовї уряд прєзидєнта о. канонїк Тит Вєйнєрєвськїй. Рада Товариства урядувала в часї інвазіє у Віднє, а від осєнї 1915 р. урядувє у Львовї. В 1914 р. відбула Рада Товариства 16 засідань у Львовї, а 1 засіданє у Віднє. В 1915 р. відбула Рада у Віднє 25 засідань, а у Львовї 2 засіданя. В 1916 р. відбула Рада у Львовї 4 засіданя, в 1917 р. відбула 8 засідань, а до висшєного дня відбула Рада в сїм році 4 засіданя. Псвєрї гссловнєу Рєду булї дїєлнїми факєвї сєкціє і Коміссїє Товариства.

Дїєлнїєстє філієй гєрмуєвала Гсссєвєра Рада обїжнїкєми, відозвєли, статєми в „Гссспєдєрськїй Чєссоснїс“ і деннїй прєссї та мєжєми дєвїєрїє. Крємї сього рєвссєлєло Товариство філієм квєстїонєрї і рїжнї фєрмулєрї до вїповєнєня та збїрєло в сєй спєсїєб гєтрїбнїй йєму мєтєрїєл.

Косшї сьогї дїєлнїєстї псскрєвєло Товариство з одєржєних субвєнцієй, із члєвськїх вклєдєк та мєншїх дрїбнїх прїходїв.

В рєках Вп. учєснїкєв є бїлєксї Товариства, до сєї субвєнціє тєчєно вїзвєзанї. Впрєчїм будє сє прєдмєтєм слїдєущєго рєфєрєтєу. Я лїш гємїчєу, що Товариство не підїєлєло дєссї сєвїх нєлєжєк або прїзнєнєк йєму субвєнцієй в нєслїдєк утуднєня їх зужїтєя, а грємї сього гєдєлє доповнєня прєдлєжєнєх зссборєм бїлєксїєв до липня 1917 р. доповнїло їх в тєчїє субвєнціє до червня с. р. Замїчєу, що від 1. липня 1917 р. до висшєного дня вїплнїли до Товариства шє слїдєющїє субвєнціє: з Міністерства рїльнїцтєя 86.800 К., з Намїснїцтєя Цєнтрєлї відбудови 1.074.800 К. в тїм 500.000 К. на субвєнцієновєкє знєрєдїєв рїльнїчєх. Крємї сього на рєку Товариства дєлє трєтїєх осїб 49.800 К. З Відлєу Крєсєгєго вїплнїло в сїм часї 24.000 К. тїтулом члєвськїх вклєдєк 62.467.75 К.

В Товариствї прєвїєє нїнї 16 концєптєвнїх уряднїкєв і 7 помїчєвнїх сїл.

Вїд прєнєсєнєя упрєвї Товариства до Львова вїплнїло до Товариства 12.292 справ, а вїшїло 12.670 полагєджєнїх експєдїцїєй.

Фїлієй прєбуєє гє згїтєвнїй час 2. Тєпєр чїслїть Товариство 88 філієй, 1815 кружкїє і 83.400 вїказєнїх до і філієвнїх члєвїєв.

Прї філієх зорганїзовєно 78 субвєнцієновєннїх Товариством філієлнїєх канцєлєрїєй, в котрїх пєссїєно прєвїєє пєнад 350 лєднїєв.

Гєловнєя Рєда вїкорїстєвуєвала кождєу нєгєду, щобї вїтї такжє з лїчєвїй контєкт із заггалєм члєвїє Товариства. В тїм нєпрємї відбулї сє знїшї зссборї члєвїє і філієлнїєх прєдставїтєлїєв Товариства у Віднє в дни 4. марта 1915 р., далшє гєзлє Товариство учєсть чєрєз вїслєнє рєфєрєнтїєв в зїздї шїршєго народнєго комїтєу в дни 2. лютого 1917 р. Зїзд гссспєдєрськїй 12. марта 1917 р., далшє в зїздї еконссмїчєськїм в дни 28. червня 1917 р. Заггалнїєй гссспєдєрськїєй зїздї з дня 1. і 2. пєдєлїста 1917 р. і зїзд шїршєго народнєго Комїтєту в дни 25. і 26. гудєня 1916 р.

В р. 1914. до вїбухєу вїєннї булї гє заггалєсї фїліє дїєлнїє. В часї інвазіє іх дїєлнїєстє прївїгнїла сє, щобї опісля по уступлєнєу вєрєгє стєлї сє тїм інтєнзївнїєйшєю у всїх нєпрємєх, чєго нєлїпшїєм дозєволом зрїст члєвїє Товариства, Кружкїє і члєвськїх вклєдєк. Зєвдєкїє дїєлнїєстї філієй Товариства, на янїх по гссвєтєх гєжєть шїлє вєгє всїх яєчїєй Товариства як рївєжє гзаступєство населєнєя у вїєх справєх прєд вїссєвнїємі властєми, гєрнєть сє укр. злїбєрєсєтєво до сьогї стєновїєй кєрпєрєцїєй, рєвєрїє її вєгєу, знєчїєнє і в сєй спєсїєб вклєдє оснєвнїє під далшєу будучнїєстє Товариства.

В нєпрємї оргєнїзєцієннїєм нє обссжєлєсєсь сєдєк Товариство лїш на сєсїє філіє і Кружкїє та нє єдовєлєлєсь лїш відбудовєнєм сьєсїє вєлєснєй оргєнїзєцієй, єлє будє вємїчнїєм прї відбудовєнєу оргєнїзєцієй Крєсєгєго Сєюзє збуту худєбнї, Крєсєгєго Сєюзє гсссп. Сплєк, Крєсєгєго Сєюзє молєчєрськєго, а по мєжєнїєстї такєж і прочїх укр. інстїтуцієй, які в повнїє чїслї вєлєлї учєсть в конфєрєнціє з прєзидєнтєм Гєрбєстєм в дни 2. сєрєня 1917 р. і прєдлєжєлї йєму рєвом з вєшнїєм Товариством сьогї домєгєнєя в нєпрємїє відбудовєнєя і вївїновєнєя іх.

І на далшє будє Товариство стєвнїє на стєновїєщїє, що лїш спїлнїєми зєхєдєми всїєх українськїєх інстїтуцієй дєлєть сє осєгнєтї еконссмїчєнє подєвїгєчєнє укр. народє і рєвєрїє укр. гссспєдєрськїєх інстїтуцієй.

В сьогїєх сєкцієх: прєвїєс-єконссмїчнїєй, гєдїєлєннїєй, тєхнїчнїєй, рїльнїчнїєй, огєрєдєннїє-сєдїєвнїєй, плєкєннїєй дрєбу, пєссїєчнїєй і нєвєотєорєннїєй дєлє молєчєнєго гссспєдєрєствє і Комїссїєй відбудови знїщєнїєх осєлє (У. Т. К.) вїдєвнїчнїєй, агрєрнїєх рєформ і вєснїєх пєрєд мєє Товариство сьогї фєкєвнїє оргєнїє, які оєтєвнїє на сьогїє дїєлнїєстїє в тїєснїєй зєлєцїє з вїдпєвїдєючїєми інспєктєрєтєми згєлєдє рєфєрєнтєми Товариства.

(Далі буде)

